

## ಪ್ರಬಂಧ

ಆಗಲೀಲ್, ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಮಂಗ ಹಿಂಬಿಯಿಂದ ತನ್ನ ವರದು ಕ್ಷೇಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಸೊಂಟದ ಭಾಗವನ್ನು, ಕಾಲುಗಳಿಂದ ನನ್ನ ಮೋಣಕಾಲಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಫಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೆಣಭಾರವೇಸಿದ್ದೋಂದೇ ಗೊತ್ತು... ಗೇಳತಿ ಜೀರ್ಕೋಂಡು ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಒಳ ಒಡಿಹೋದದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಓಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಲ್ಡ್ ಚಪ್ಪಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ್ದೇ ಮೋದಲ ಸಲ. ಇನ್ನೂ ಬಿದ್ದನೆಂದರೆ, ಕ್ಷೋ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಕಲ್ಲಿನ ಮೂರ್ಕೆಯಂತೆ ನಿತಿದ್ದೇನೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಮುಡುಗರು ಮುಡುಗಿಯರು ನನ್ನ ಕುರಿತು ‘ಎ... ಅಲ್ಲ ನೋತ್ತಿ, ಮಂಗ್ರಾ ಹಿಡಕೋಂಡೇತಿ... ಓಡಸ್ತಿ ಅದನ್ನು. ಹುಚ್ಚೋ ಮಂಗ್ರಾ ಬಂದೇತಿ ಅಂದ್ರಲ್ಲಾ, ಅದ ನೋಡು ಇದು...’ ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ವೇನೇವೋ ಹೇಳುವುದು ಕೇಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೆ, ನಾನು ಬೆವರುತ್ತಿಲೇ ಇದ್ದೆ. ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕ್ಷೋ ತೆರೆದು ನೋಡಿದೆ. ನನ್ನ ಎಡ ಸೊಂಟ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಲೆ ಅನಿಮಿ ಆರಾಮಾಗಿ ಅವುಚೆಕೊಂಡಿದೆ ಆ ದೊಡ್ಡ ಮಂಗ. ದೇವರನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ನೆನಯುತ್ತ ಕ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹಾಗೂ ಪರ್ಸನ್‌ನಿಂದ ಎಡ ಸೊಂಟ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೊರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಾ... ಹುಟ್ಟಾ... ಎದು ಮೋಡೆ. ನನ್ನ ಪುಣಿ, ಮಂಗ ಜಿದು ದೂರಕ್ಕೆ ಒಡಿಹೋಯಿತು. ಜೀವದಾಗ ಜೀವಾ ಬಂದಂಗಾತು. ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸಮಾಧಾನಿಸಿದ್ದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಅದೆ ಮೋದಲು ಮತ್ತು ಅದೆ ಕೊನೆ, ನಾ ಹೀಲ್ಡ್ ಚಪ್ಪಲೆ ಮೆಟ್ಟಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ನನಗೆ ಮಂಗಗಳ ಬಗೆಿದ್ದ ಭಯ ಆ ಕ್ಷುಣಿಂದ ದೂರವಾಯಿತು.

ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಮಗನೂ ಬಂದಿದ್ದು. ಹಂಗಾಗಿ, ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಲೆ ಬಿಡುವಾಗ ನನ್ನನೇ ನೋಡಿ ಕೇಳಿದ ‘ಯಾಕುಮಾ’ ಒಂದ್ ಚಪ್ಪಲೆ ಇಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಚಪ್ಪಲೆ ಆ ಕಡೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟೇಲ್ಲಾ...’ ಅದಕ್ಕುತ್ತರವಾಗಿ ‘ಮಗ ಹೀಗೆ ಮಾಡೋದರಿಂದ ಚಪ್ಪಲೆ ಕಳುವಾಗೋದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೋದು’ ಎಂದೆ. ‘ಹಂಗಮಾ?’ ಎದೆ. ‘ಚಪ್ಪಲೆ ಕಳುವು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹುಡುಕಾಡಲು ಕಪ್ಪವಾಗಲಿ ಎಂದು ದೂರದೂರದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಟ್ಟೇದು.

ಅಲ್ಲದೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡೋರ ಮನದಾಗ ಭಯಾ ಇರತ್ತೇಲ್ಲಾ ಹಂಗಾಗಿ, ಹುಡುಕಾಡಮುಂದ ಜಲ್ಲಿ ಸಿಗದಿದ್ದರ ಹಾಕೊಳ್ಳದ ಬಿಟ್ ಹೊಕ್ಕಾರ. ಅಂತರ್ಕ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಮಗನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನಾನಂತರ ಈ ಬಡ್ಡ ದಿನವೂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಸಂಗಡಿಗರು, ಅಶ್ವಿಯರು ಕೇಳಿತ್ತೇ ಮೋದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿದ್ದೆ. ಅದರಿಗೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಅವರು ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ, ಅದರ ಬದಲಿ ನನ್ನ ಚಪ್ಪಲೆಯ ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಇವರದೇ ಕ್ಯಾವಾಡವಾದರೆ, ಹೀಗೊಂದು ಸಂಶಯದಳೆ ಶುರುವಾದರ್ದೇ ತಡ ತಗಿಗೆ ಕೇಳಿದೋರಿಗೆ ಈ ಉಪಾಯ ಹೇಳೋದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಓದುಗರು ಸಹ್ಯದರ್ಯರೆಂದು ಬಗೆದು ನನ್ನ ಬಡ್ಡ ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಹೀಗೆ ಚಪ್ಪಲೆ ನಿಖಾಯಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಒಂದೇ ಏರದೇ. ಬಹುತಃ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿಕ್ಕಿ ಅಧುನಿಕತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಒಡುತ್ತಿರುವ ಚಪ್ಪಲೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿ ಇಂದಿನವರು ನಾಂತರವಂತೆ, ನಾನ್ಯಾಯಿಯುತವಾಗಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆದಿದ್ದನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

ಚಪ್ಪಲೆ ಶಬ್ದದ ಬದಲಿ ‘ಪಾದುಕೆ’ ಎಂಬ ಪದವೇನಾದರೂ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ, ರಾಮಾಯಣದ ಭರತ ಕ್ಷೋ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ರಾಜ್ಯಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯದಂತಹ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನಮ್ಮೀಲ್ಲ. ಅವ್ಯಾಲ್ದರೇ ಇಡೀ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ‘ಪಾದುಕೆಯಿದು ರಾಜ್ಯಭಾರತ ಮಾಡಿದ ರಾಜನಿತಿ ಎಲ್ಲೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲವೇ ಭರತ, ‘ಪೂಜ್ಯ ಪಾದುಕೆಗಳಂ ಪೂಜ್ಯಪಾದಂ ಗೆತ್ತು ಸಿಂಹಾಸನಮೋಳಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವೆನಾ’ ಎಂದು ಪಾದುಕಾ ಪಟ್ಟಾಬಿಷೇಕದ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಲಾಗದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿದ್ದು. ನಮಗಿಗಲೂ ಆ ತರನಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡಿರಿಯನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇ ಮೋದರೇನಾಯಿತು, ಅನುಸರಣೆಯಂತೂ ಅಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ.